

РІШЕННЯ

(протокол № 110 від 21 травня 2026 року)

Про стан реалізації права молоді на забезпечення житлом, включаючи розвиток фінансово-кредитних механізмів його реалізації, відповідно до статті 16 Закону України «Про основні засади молодіжної політики».

Розглянувши питання про стан реалізації права молоді на забезпечення житлом, включаючи розвиток фінансово-кредитних механізмів його реалізації, відповідно до статті 16 Закону України «Про основні засади молодіжної політики», Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту зазначає, що стан реалізації права молоді на забезпечення житлом в Україні, залишається складним і характеризується суттєвим розривом між потребами та фактичними можливостями їх задоволення. Попри наявність законодавчо визначених гарантій, значна частина молоді не має доступу до власного житла через обмежений рівень доходів та високу вартість нерухомості. Особливо гостро ця проблема проявляється в умовах повномасштабної війни, що спричинила додатковий попит на житло з боку внутрішньо переміщених осіб, серед яких значну частку становить молодь.

Фінансово-кредитні механізми, які мають забезпечувати реалізацію цього права, мають обмежене фінансування та не забезпечують масштабного охоплення цільової аудиторії. Водночас позитивним є наявність інституційної бази та напрацьованого досвіду реалізації таких програм, що створює підґрунтя для їх подальшого розвитку та масштабування.

Базовим інструментом забезпечення молоді житлом є пільгове довготермінове кредитування, яке реалізується відповідно до Закону України «Про основні засади молодіжної політики» та Державної програми забезпечення молоді житлом на 2013–2026 роки (далі – Програма), затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 року № 967;

Програма побудована на принципі участі держави і органів місцевого самоврядування у забезпеченні фінансування з державного та місцевих бюджетів.

У межах Програми передбачено два ключові механізми:

надання пільгового довготермінового державного кредиту;

надання часткової компенсації відсоткової ставки кредитів комерційних банків.

Комітет зазначає, що Програма у період, коли вона фінансувалася за рахунок коштів державного бюджету, зарекомендувала себе як дієвий і надзвичайно затребуваний інструмент забезпечення молоді житлом. Завдяки поєднанню пільгових умов кредитування та зрозумілих механізмів участі вона стала реальною можливістю для тисяч молодих родин вирішити житлове питання.

Загалом за період дії програми з 1998 року було **освоєно 955,81 млн грн** коштів державного бюджету, що дозволило забезпечити **власним житлом 7 854 молоді родини**.

Крім того, вагомий внесок у реалізацію програми зробили місцеві бюджети: станом на 01 травня 2026 року на ці цілі спрямовано **1 805,88 млн грн**, за рахунок яких власне житло отримали **4 765** молодих родини.

Починаючи з 2015 року і до сьогодні, видатки з загального фонду державного бюджету на надання пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам не передбачаються. Водночас навіть за таких умов програма не лише збереглася, а й продовжує працювати – завдяки системній співпраці Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву (далі Держмолодьжитло) з органами місцевого самоврядування.

Саме місцеві програми стали ключовим джерелом підтримки молоді у цей період. Для громад це не лише соціальна ініціатива, а стратегічний інструмент розвитку: через забезпечення житлом вони утримують молодь, формують кадровий потенціал, підтримують економічну активність і розвиток територій.

Протягом 2015-2025 років, тобто в умовах відсутності державного фінансування, за рахунок коштів місцевих бюджетів на реалізацію програми було спрямовано **1 341,84 млн грн**, що дало можливість Держмолодьжитлу надати **1 672** пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям.

Комітет зазначає, що неможливо ефективно вирішити завдання фінансування програм забезпечення житла молоді без забезпечення фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів міжнародних фінансових організацій, а без вирішення цього завдання вкрай проблематичним стає збереження людського капіталу України та повернення до України молоді, яка виїхала за кордон після початку повномасштабного вторгнення російської федерації.

Комітет вважає розвиток програм пільгового кредитування молоді із залученням коштів міжнародних фінансових організацій одним із

перспективних напрямів державної молодіжної політики, з огляду на їх фінансову сталість та відсутність потреби у додатковому бюджетному фінансуванні.

У зв'язку із зазначеним, Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту ухвалив:

1. Інформацію Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництва про стан реалізації права молоді на забезпечення житлом, включаючи розвиток фінансово-кредитних механізмів його реалізації, відповідно до статті 16 Закону України «Про основні засади молодіжної політики», взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

доручити Міністерству розвитку громад та територій України спільно з Міністерством молоді та спорту України напрацювати проектну пропозицію щодо впровадження програми пільгового іпотечного кредитування молоді із використанням механізмів, апробованих у програмах для внутрішньо переміщених осіб та ветеранів війни, та подати її на розгляд Міністерству фінансів України;

доручити Міністерству фінансів України за результатами опрацювання відповідної ініціативи забезпечити її підтримку та в установленому порядку ініціювати залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій, зокрема Банку розвитку Ради Європи, для її реалізації.

доручити Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України України розглянути можливість розроблення окремих механізмів державної підтримки молодих сімей у межах програм пільгового кредитування, у тому числі таких, що передбачають часткову компенсацію зобов'язань за кредитами та можуть застосовуватися у поєднанні з програмами, що реалізуються із залученням коштів міжнародних фінансових організацій, відповідно до законодавства у сфері молодіжної політики.

3. Рекомендувати Національній раді з питань молоді розглянути на своєму засіданні питання вдосконалення державних програм забезпечення молоді житлом.

4. Рішення Комітету направити до Кабінету Міністрів України.

Голова Комітету

КОЖЕМ'ЯКІН А.А.